

Osa ketjua

Nousin portaat vanhan kerrostalon toiseen kerrokseen. Oli kesäkuu 2019. Olin elämäni ensimmäistä kertaa Berliinissä. Hetkeä aikaisemmin olimme astelleet alas Charlottenburgin rautatieaseman portaita ja hieman jännityksellä odottaneet, kuka meitä olisi vastassa. Hiki virtasi helteisessä säässä, kun odotimme. Oli hämmentävää tavata nainen, joka muistutti ulkonäöltään jopa minua. Emme olleet tavanneet koskaan aiemmin. Tilannetta helpotti leikkisä koira, jota sain taluttaa kulkiessamme vilkasta katuä kohti rauhallisempia pikkukatuja, enkä oikeastaan edes tiennyt, minne olimme matkalla.

Sisällä asunnossa meitä tervehti iloinen ja puhelias nuori nainen. Edessäni oli pitkä käytävä, joka kaartui oikealle ja jonka varrella oli monia erilaisia huoneita. Olin vähällä eksyä etsiessäni vessaa. Kahvipöydässä aikuiset keskustelivat jotain kirjoista. Sain kuulla tekeillä olevasta nuortenkirjasta, joka julkaistaisiin heinäkuussa. Äitini varmasti pakottaisi minut lukemaan sen. Minä mietin vain, ehtisinkö enää tänään Olympiastadionille maauimalaan. Joku Sigmund Freud vilahteli keskusteluissa, hedelmäpiiraan syönnin lomassa. Nuoren naisen toiveissa oli päästä opiskelemaan psykologiaa. Loppupäivä meni sopivia farkkuja etsiessä, ja onneksi metrokyydillä ehdimme vielä sinne uimaankin.

Heinäkuun lopussa posti toi paketin. Sen päällä luki tutun kadun nimi ja siinä oli Saksan leimat. Avasin paketin. Siinä se nyt sitten oli. Sirpale. Äitini oli siitä aivan liian innoissaan ja halusi lukea sen heti. Innostukseni lukemiseen oli hiipunut ja en uskonut jaksavani lukea koko kirjaa kannesta kanteen, vaikka se ei 315 sivua pidempi ollutkaan. Avasin kirjan ja jo hetken päästä peräkkäin olevat sanat ja lauseet alkoivat muodostua pääni sisällä kuviksi muistoista ja äänistä, joita Berliinin reissullani näin ja kuulin. Kirjan päähenkilöstä puhuttaessa mielessäni häilyi kuvia siitä nuoresta, iloisesta naisesta istumassa kahvipöydän ääressä, ja koirasta puhuttaessa muistin, minkä värinen hihna taluttamallani koiralla oli ollut.

Olipa kirjan päähenkilö sitten 30-luvun Berliinissä tai nykyajassa, tapahtumat pyörivät silti koko ajan saman asunnon ympärillä. Saman asunnon, jonka käytävillä minä olin kuukausi takaperin kävellyt. Kirjassa minua erityisesti kiehtoi historia ja painostava tunnelma ja jännite aikakausien vaihtelun välillä. Tyhjät aukot asunnosta, joita en muistanut omin silmin nähneeni, täytin omalla mielikuvituksellani ja sisustin ne omassa mielessäni juuri sellaisiksi kuin halusin. Tarina soljui

nopeasti eteenpäin ja ei ollut mitenkään tavatonta, jos saatoin havahtua öisin kelloni näyttäessä lukemaa 01.38 siihen, että viimeisen tunnin aikana en ollut siirtänyt silmiäni pois tekstistä hetkeksikään.

Ongelmat alkoivat ratketa ja kysymyksiin alkoi löytyä vastauksia. Siitä tiesin, että avonaisen kirjan oikealla puoliskolla oli enää jäljellä vähemmän sivuja, kuin vasemmalla. Onneksi osa tarinasta jäi lukijalle myös ikuisiksi mysteeriksi. Vähän kuin sekin, oliko asunnosta lähdeyttäni rappukäytävässä vastaan tullut vanha nainen kirjan Yrmy ja oliko kirjassa esiintynyt koira myös sekarotuinen pikkukoira.

Yksi asia oli varmaa. Olin tavannut kirjailijan.

Sanna Isto: Sirpale (2019, WSOY)

Nimimerkki ”Puupin mami”